THE HOUSE INSIDE US

PARTEA A II-A

PRAG 7

Casa Din Noi

Timp de mulţi ani am crezut că memoria era o arhivă.

Un recipient.

Un fel de depozit interior în care să păstrez fapte, nume, date, chipuri şi întâmplări.

Era o viziune ordonată.

Raţională.

Chiar liniştitoare.

Apoi timpul m-a învăţat ceva diferit.

Memoria nu păstrează.

Memoria locuieşte.

Nu este o arhivă.

Este un loc.

Şi ca orice loc are camere.

Coridoare.

Uşi.

Ferestre.

Unele sunt deschise des.

Altele rămân închise ani de zile.

Până când ceva, brusc, le redeschide.

Poate fi un miros.

O stradă.

O fotografie.

Un cuvânt auzit în treacăt.

Dintr-odată nu mai suntem în prezent.

Ne-am întors în altă parte.

Nu fizic.

Lăuntric.

Şi este surprinzător cum acele locuri continuă să existe.

Îmi amintesc momente pe care credeam că le-am uitat.

Scene neînsemnate.

O masă.

O voce.

O uşă întredeschisă.

O zi oarecare.

Timp de decenii rămân tăcute.

Apoi ies la iveală cu o precizie aproape tulburătoare.

Ca şi cum ar fi rămas să aştepte.

Şi poate chiar aşa este.

Poate memoria nu uită cu adevărat.

Poate selectează.

Păstrează.

Aşteaptă.

Am trăit destul de mult ca să văd oameni dispărând.

Locuri transformându-se.

Oraşe schimbându-şi chipul.

Lumi întregi destrămându-se.

Şi totuşi ceva rămânea.

Memoria.

Nu ca nostalgie.

Ca continuitate.

Nostalgia priveşte înapoi.

Memoria leagă.

Este o diferenţă importantă.

Ani de zile am observat oameni întemniţaţi de trecut.

Şi alţii luminaţi de trecut.

Primii încercau să se întoarcă.

Ceilalţi foloseau ceea ce trăiseră ca să înţeleagă mai bine prezentul.

Memoria poate face amândouă lucrurile.

Poate deveni o închisoare.

Sau o bibliotecă.

Depinde de cum o folosim.

Odată cu trecerea timpului am început să prefer a doua posibilitate.

Nu voiam să trăiesc în trecut.

Voiam să dialoghez cu el.

Pentru că fiecare experienţă lasă o urmă.

Fiecare întâlnire lasă o urmă.

Fiecare iubire.

Fiecare greşeală.

Fiecare plecare.

Fiecare pierdere.

Fiecare succes.

Totul lasă ceva.

Şi ceea ce lasă continuă să ne influenţeze mult mai mult decât ne imaginăm.

Uneori m-am întrebat câţi oameni mai trăiesc încă în noi.

Nu cei prezenţi.

Cei absenţi.

Un tată.

Un învăţător.

Un prieten.

O persoană iubită.

Un coleg.

O prezenţă întâmplătoare.

Mulţi au plecat de ani de zile.

Şi totuşi continuă să vorbească prin deciziile pe care le luăm.

Prin valorile pe care le apărăm.

Prin principiile pe care alegem să nu le trădăm.

În acest sens memoria este populată.

Nu suntem niciodată singuri înăuntrul ei.

Purtăm cu noi comunităţi întregi invizibile.

În timpul călătoriilor mele am vizitat multe locuri.

Unele magnifice.

Unele uşor de uitat.

Unele imposibil de explicat.

Cu timpul am descoperit un fenomen curios.

Geografia reală şi cea interioară rareori coincid.

Există oraşe în care am trăit ani şi pe care mi le amintesc puţin.

Şi există locuri străbătute în doar câteva zile care continuă să trăiască în mine.

Pentru că memoria nu măsoară timpul.

Măsoară semnificaţia.

Păstrează ceea ce ne-a transformat.

Lasă să se estompeze ceea ce nu a lăsat urme adânci.

De aceea două persoane pot trăi acelaşi eveniment şi şi-l pot aminti în moduri opuse.

Nu păstrează faptul.

Păstrează semnificaţia.

Iar semnificaţia este întotdeauna personală.

Cu vârsta învăţăm şi o altă lecţie.

Memoria nu este imobilă.

Se schimbă odată cu noi.

Aceeaşi întâmplare capătă semnificaţii diferite la douăzeci de ani, patruzeci, şaizeci sau optzeci de ani.

Evenimentul rămâne identic.

Observatorul se schimbă.

Şi a schimba observatorul înseamnă a schimba interpretarea.

Această descoperire m-a ajutat să mă împac cu multe lucruri.

Am înţeles că nu eram obligat să-mi amintesc totul în acelaşi fel.

Că puteam acorda noi lecturi unor experienţe vechi.

Că puteam ierta unele lucruri.

Să înţeleg altele.

Să accept încă altele.

Pentru că memoria nu este un tribunal.

Este un dialog.

Uneori aspru.

Uneori blând.

Dar întotdeauna deschis.

Există oameni care își petrec viața încercând să șteargă trecutul.

Nu cred că este posibil.

Și poate nici nu ar fi de dorit.

Pentru că trecutul conține materia din care suntem făcuți.

A-l șterge ar însemna să ne ștergem pe noi înșine.

Mult mai bine să-l înțelegem.

Mult mai bine să-l organizăm.

Mult mai bine să învățăm să mergem alături de el.

Când privesc înapoi azi, nu văd o succesiune de ani.

Văd locuri.

Locuri interioare.

Unele luminoase.

Unele grele.

Unele încă misterioase.

Dar toate necesare.

Toate parte a aceleiași construcții.

Poate asta încearcă timpul să ne învețe.

Memoria nu servește pentru a ne întoarce.

Servește pentru a înțelege.

Serveşte pentru a da continuitate celor ce am fost.

Serveşte pentru a împiedica povestea noastră să se transforme într-o serie de întâmplări nelegate.

La capătul drumului, rămân amintirile.

Dar nu în felul superficial pe care adesea ni-l imaginăm.

Rămân ca teritorii.

Ca peisaje interioare.

Ca locuri în care ne întoarcem de fiecare dată când avem nevoie să înţelegem cine suntem.

De aceea, după atâţia ani, nu mai consider memoria o funcţie a minţii.

O consider o patrie.

O patrie fără hotare.

Fără steaguri.

Fără adresă.

Un loc care continuă să mă însoţească oriunde aş merge.

Pentru că memoria nu este ceva ce posedăm.

Este locul în care continuăm să trăim, împreună cu tot ceea ce ne-a făcut ceea ce suntem.

Memoria este un loc.